

открылъ, че онѣзи точка, въ коя-то движеніе-то было най-бързо, не оставала въ покой; но много полегка са движала по орбита-та. Кога-то той доказалъ по този начинъ и характерисалъ неправилность-та на слънчово-то движеніе, то обърналъ вниманіе-то си на подробно изслѣданіе на мѣсяца и достигналъ съвършено такъвизи резултаты. Отъ тѣзи открытія станало ясно, че ако движенія-та на слънце-то и на мѣсяца были кръгли и равномѣрны, земя-та не е была точно въ центрове-тъ на тѣхны-тъ орбиты; защо-то въ противень случай сѣка неправилность въ тѣхны-тъ движенія щѣше да бѣде невъзможна. Това е было печала за наука. Точно-то централно положеніе на земя-та было опровергнато въ два случая и даже величина-та на нейния эксцентрицитетъ или растоаніе-то ѳ отъ истинния центръ, была опрѣдѣлена. Като удържали кръгово-то и равномѣрно движеніе на слънце-то и мѣсяца, захванали твърдѣ удовлетворително да обясняватъ всички забѣлжителны неправилности съ помощь-та на эксцентрично-то положеніе на земя-та, отъ повърхность-та на коя-то были измѣрени тѣзи движенія.

Като преслѣдвалъ тѣзи важны изслѣданія, Ипархъ са рѣшилъ на одно извѣрѣдно трудно дѣло, кое-то никой до него не прѣдприемалъ и кое-то ясно доказвало всичко-то величіе и мѣдрость-та на неговы-тъ възрѣнія. Това прѣдпріятіе са заключало въ исчисленіе-то на звѣзды-тъ, и въ опрѣдѣленіе-то на тѣхны-тъ относителны положенія на небе-то. Той дѣйствително извѣршилъ това. Негова каталогъ отъ 1801 отъ главны-тъ звѣзды ѳ, може бы, най-богато-то съкровище, кое-то Гръцка-та школа е прѣдала на потомство-то. Ный не можемъ достаточо да са начудимъ на тѣзи безкористна прѣданность на наука-та, която доказва негово-то велико прѣдпріятіе, и на това постоянство въ намѣреніе-то, кое-то подкрѣпявало самичкыя наблюдатель въ негова многогодишень трудъ. Макаръ този трудъ и да са назначавалъ собственно за потомство-то и да не обѣщавалъ на своя виновникъ никаква награда прѣзь животь; обаче, и при пълно-то съзнаніе на всичко това, философъ-тъ не напушалъ свое-то прѣдпріятіе; и благодарно-то потомство увѣчиало память-та му съ добръ заслужена-та титла **Баща на Астрономія-та**. Благородныя-тъ примѣръ, подаденъ отъ Ипарха, не останалъ безъ полза за Птоломея, едного отъ най-забѣлжителны-тъ неговы послѣдователи. Ревнистенъ изслѣдователь, неуморенъ наблюдатель, търпеливъ и правдивъ мыслитель, Птоломей събралъ и докаралъ въ редъ открытія-та на теоріи-тъ на свои-тъ прѣдшественници, и въ свръзка съ свои-тъ собствены, послѣдователно прѣдалъ ги на потомство-то. Като отхвърлилъ безсмисленно-то ученіе за твърды-тъ кристалны сферы на Евдоксія и съ нищо недоказанны-тъ мнѣнія на Пифагора, този смѣлъ Гръкъ прѣдпріелъ рѣшеніе-то на велика-та задача, коя-то далечъ прѣди него былъ прѣдложилъ Платонъ и за изпълненіе-то на коя-то было положено толкова много несполучливы усилія.

Послѣ едно внимателно разгѣжданіе на всички фактове и открытія, кои-то обладавалъ тогасъ свѣта, Птоломей обнародвалъ една система, коя-то носи негово-то име и коя-то е траяла повече отъ четьринадесеть столѣтія. Той приелъ земя-та за великъ центръ, около кого-то слънце-то, мѣсяца, планеты-тъ и всичко звѣздно небе са въртѣли. Като одържалъ ученіе-то за равномѣрно-то кръгово движеніе на тѣзи свѣтила, той обясня-